

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

Cluster Financiën en Administratie
Contactpersoon Erik Jan Aafjes en Ugur Donmez
Doorkiesnummer 023-5676369/ 023-5676576

Uw brief
Ons kenmerk 14.069440\adv 2014/2706
Bijlage(n) geen
Onderwerp Decemercirculaire 2013 inzake het gemeentefonds

Verzenddatum

22 JAN. 2014

Geachte heer, mevrouw

Op maandag 9 december 2013 is de decemercirculaire verschenen. Via deze brief wordt u geïnformeerd over de uitkomsten van deze circulaire. De circulaire zelf kunt u via de link <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gemeenten/gemeentelijke-financien/gemeentefonds> bekijken. De financiële effecten worden voor het jaar 2013 verwerkt in de Jaarstukken 2013 en voor 2014 en verder in de Voorjaarsrapportage 2014. In deze brief wordt de volgende indeling gehanteerd:

1. Financiële uitkomsten;
2. Decentralisaties sociaal domein;
3. Groot onderhoud gemeentefonds;

1. Financiële uitkomsten

De vergelijking met de uitkomsten van de septembercirculaire 2013 is als volgt (bedragen * € 1.000).

	2013	2014	2015	2016	2017
Decemercirculaire 2013	116.077	112.419	105.096	106.017	104.219
Septemercirculaire 2013	115.219	111.673	102.953	103.768	101.786
Mutatie	858	746	2.143	2.249	2.433

Anders dan gebruikelijk bevat deze decemercirculaire significante financiële mutaties voor onze gemeente. Dit is met name omdat de accessen (de jaarlijkse totaalmutaties van het gemeentefonds) zijn aangepast op basis van het herfstakkoord en er structureel middelen beschikbaar worden gesteld voor de decentralisatie van provinciale taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). De belangrijkste ontwikkelingen zijn in onderstaande tabel uiteengezet (bedragen * € 1.000).

	2013	2014	2015	2016	2017
Accres effect herfstakkoord	828	-/- 497	809	906	1.078
Accresbijstelling 2013	-/- 165	-	-	-	-
Armoede- en schuldenbeleid	-	274	365	374	386
Uitvoeringskosten inburgering	195	-	-	-	-
Provinciale taken VTH	-	969	969	969	969
Totaal	858	746	2.143	2.249	2.433

In het zogenaamde herfstakkoord zijn er afspraken gemaakt over een gedeeltelijk andere invulling van de € 6 mrd. aan bezuinigingsmaatregelen. Met name door een intensivering van de rijksuitgaven op het gebied van onderwijs heeft dit akkoord een positief effect op het meerjarig accres. Dit betreft een eenmalige verhoging van € 650 mln. in 2013 en een structurele verhoging van € 600 mln. vanaf 2015. In 2014 is het accres juist lager vanwege een korting op de prijsbijstelling (indexering).

De accresbijstelling 2013 betreft het nadelige effect voor de gemeenten van lagere uitgaven bij het Rijk.

Voor de intensivering van het armoede- en schuldenbeleid wordt voor het jaar 2014 € 70 mln. en voor de jaren 2015 en verder € 90 mln. aan de algemene uitkering toegevoegd. De verdeling vindt plaats op basis van de hoeveelheid huishoudens met laag inkomen en de hoeveelheid bijstandsontvangers. Bij de voorjaarsrapportage 2014 gaan wij na of deze middelen ingezet moeten worden voor dit doel.

Het kabinet stelt in 2013 via een decentralisatie-uitkering eenmalig € 20 mln. beschikbaar voor de uitvoeringskosten inburgering in 2014 en volgende jaren. Nederland telde op 1 oktober 2013 nog ruim 51.000 mensen die voor 1 januari 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden en nog niet aan hun inburgeringsplicht hadden voldaan. Voor de handhaving van deze groep is en blijft de gemeente verantwoordelijk. De € 20 mln. wordt over de gemeenten verdeeld naar rato van het aantal personen dat nog aan de inburgeringsplicht moet voldoen. Dat komt neer op een bedrag van € 390 per inburgeringsplichtige. De reguliere bekostiging van de uitvoeringskosten inburgering via de algemene uitkering eindigt met ingang van 2014. Bij de jaarrekening 2013 ontvangt u een voorstel over de besteding van dit geld.

Vanwege de overdracht van taken aan gemeenten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) bij provinciale inrichtingen wordt voor de jaren 2014 tot en met 2017 een bedrag van € 40,758 mln. en vanaf 2018 structureel € 46,700 mln. aan het gemeentefonds toegevoegd. In de bedragen is rekening gehouden met de bij provincies achterblijvende wettelijke taak betreffende de coördinatie van de handhavingssamenwerking binnen de provincie en de regie op de kwaliteitscriteria. Voor de gemeente Haarlemmermeer zullen de betreffende taken worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). Wij zullen dan ook bij de Voorjaarsrapportage 2014 voorstellen deze middelen geheel door te geven aan de OD NZKG.

2. Decentralisaties sociaal domein

Veel gemeenten houden zich al volop bezig met de transitie en de transformatie die moet

gaan plaatsvinden in het kader van de decentralisaties. Het komend jaar zal in het teken staan van de definitieve voorbereiding bij gemeenten. Recentelijk is de Jeugdwet aangenomen in de Tweede Kamer, is de Participatiewet aangeboden aan de Tweede Kamer en heeft de staatssecretaris van VWS zijn plannen rond langdurige zorg verder toegelicht. Daarnaast is er een besluit genomen omtrent het sociaal deelfonds.

Deelfonds sociaal domein

Op 9 oktober 2013 heeft het kabinet een brief naar de Tweede Kamer gestuurd over de vormgeving van het deelfonds sociaal domein. Het sociaal deelfonds wordt gecreëerd vanuit diverse geldstromen. Het bestaat uit het Participatiebudget, middelen voor de maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en middelen voor de uitvoering van de Jeugdwet.

De middelen in het deelfonds sociaal worden geoormerkt verstrekt via een apart (nieuw en tijdelijk) begrotingsartikel in het gemeentefonds en kunnen alleen vrij worden besteed aan de onderscheiden doelen van het sociaal deelfonds. Dit betekent dat in de begrotingswet van het gemeentefonds het sociaal deelfonds wordt vastgelegd, waarbij aangegeven wordt waaraan de middelen in het sociaal deelfonds mogen worden besteed. Materieel is dit een integratie-uitkering. Herschikking naar andere bestedingsdoelen (bijvoorbeeld wegen en water of het verstrekken van bijstandsuitkeringen) is niet toegestaan.

Het financieel risico ligt bij gemeenten; gemeenten zijn verantwoordelijk voor eventuele financiële tekorten in het sociale domein.

Op lokaal niveau vindt zoals gebruikelijk horizontale verantwoording over de besteding van de middelen in het deelfonds sociaal domein plaats in de gemeenteraad. Er vindt geen verticale verantwoording plaats aan het Rijk over de besteding van het budget voor het sociaal domein.

Tevens zal worden geregeld dat onderbesteding in een bepaalde gemeente aanleiding kan zijn voor nader onderzoek naar de oorzaken, waarbij ook wordt gekeken naar de prestaties van een gemeente. In het uiterste geval kan het Rijk ingrijpen op basis van het huidig instrumentarium volgens de Wet Revitalisering Generiek Toezicht. Dit kan in het uiterste geval een (gedeeltelijke) opschorting van de uitbetaling uit het deelfonds sociaal domein tot gevolg hebben.

Jeugd

Het indicatieve macrobudget voor 2015 zoals gepubliceerd in de meicirculaire 2013 is aangepast naar de meest actuele inzichten en bedraagt momenteel in totaal € 3.534 mln. (5,5% hoger dan in de meicirculaire 2013). Voor Haarlemmermeer is het indicatieve bedrag € 26,5 mln. (bij de meicirculaire was dit € 23,8 mln.).

Vanaf 2016 zullen de gedecentraliseerde middelen geleidelijk aan op basis van een objectief verdeelmodel verdeeld worden. Momenteel laat het Rijk dit model ontwikkelen. De VNG is hierbij betrokken. Het streven is om gemeenten over de stand van zaken omtrent het objectieve verdeelmodel in de meicirculaire 2014 te informeren.

Wmo

In de septembercirculaire 2013 is nadere besluitvorming aangekondigd over de positionering van een aantal specifieke groepen en daarmee de financiële effecten voor gemeenten op grond van de Wmo 2015. Op 6 november 2013 heeft de staatssecretaris van VWS de nadere uitwerking van de contouren van de langdurige zorg naar de Tweede Kamer gestuurd met daarin de gevolgen van de hervorming voor een aantal specifieke groepen, de besluitvorming over de langdurige geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en de positionering van de huidige extramurale AWBZ-functie persoonlijke verzorging. Binnenkort zal een eerste inzicht worden gegeven in het macrobudget Wmo 2015 en de verdeling daarvan per gemeente. Met dit inzicht ontstaat duidelijkheid over de verantwoordelijkheid die gemeenten in 2015 krijgen voor de ondersteuning van mensen op grond van de Wmo 2015 en het daarvoor beschikbare budget.

Participatiewet

Zoals gemeld in paragraaf 1.2.4 van de septembercirculaire 2013 is ten behoeve van de toekomstige verdeling van de middelen die beschikbaar zijn op grond van de Participatiewet nader onderzoek noodzakelijk. Dat vervolgonderzoek naar de (objectieve) verdeelmaatstaven van de middelen beschikbaar voor de Participatiewet in relatie tot de decentralisaties sociaal domein per 2015 is gestart. Het streven is om het verdeelmodel in het voorjaar van 2014 gereed te hebben, zodat de gemeenten in de meicirculaire 2014 hierover nader geïnformeerd kunnen worden.

3. Groot onderhoud gemeentefonds

In de meicirculaire 2013 is aangekondigd dat het gemeentefonds per 2015 integraal wordt herijkt (groot onderhoud gemeentefonds; eerder: herijking gemeentefonds). Momenteel zijn er onderzoeken gaande over hoe deze herijking het beste vorm kan krijgen. Het streven om de definitieve voornemens uiterlijk in de meicirculaire 2014 op te nemen is nog van kracht. Begin 2014 worden de indicatieve herverdeeleffecten bekend gemaakt. Gemeentelijke platforms worden tijdens een bijeenkomst hierover geïnformeerd. Individuele gemeenten kunnen de uitkomsten vervolgens via de site van de Rijksoverheid raadplegen. De informatie wordt ruim voor de meicirculaire 2014 ter beschikking gesteld vanwege de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014. Zodra er hierover meer concreet bekend is zullen wij u nader informeren.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de financiële gevolgen van de decembercirculaire.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris, de burgemeester,

drs. C.H.J. Brugman

drs. Th.L.N. Weterings